

NIGEL

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Engelse naam, die teruggaat op de middeleeuwse, Latijnse naam **Nigellus**. Letterlijk genomen is dat de verkleinvorm van Niger = 'zwart': dus 'zwartje'. Maar in dit geval was het een verlatijnsing van de Keltische naam Niall of Neil (verkleinvorm Neilan), variant van de Gaelic naam Niadh = 'kampioen', 'voorvechter'.

*

Bijzonderheden

In Amerika komt de naam **Nigel** nauwelijks voor, maar in Engeland treffen we hem sinds de middeleeuwen regelmatig aan. Tussen 1940 en 1960 schoot zijn populariteit omhoog. In 1950 stond hij in Engeland en Wales 37e op de lijst van populairste jongensnamen, in 1965 23e en in 1975 49e; in 1986 kwam hij niet voor onder de top-vijftig.

*

Neilan Loughran ofm, Ulster, Ierland; martelaar; † **1650**.

Feest 4 mei (met alle martelaren van Engeland).

Hij weigerde over te gaan naar de anglicaanse kerk, ruim honderd jaar eerder gesticht door koning Hendrik VIII. Want dat zou betekenen dat hij de Rooms-Katholieke kerk vaarwel moest zeggen, en hij geloofde vast dat de paus de enige wettige opvolger van Petrus was, die door destijds door Jezus zelf aan het hoofd van zijn geloofsgemeenschap was geplaatst. Dat kostte hem zijn leven.

*

Beroemd is koning **Niall** (ook **Neil**) **Nóigiallach** (= **van de Negen Gijzelaars**) uit de Ierse geschiedenis. Hij regeerde van 379 tot 405 en zetelde in de oud-Ierse koningsstad Tara. Hij staat aan het begin van de O'Neil-dynastie die tot 1002 aan de macht zou blijven.

Zijn moeder heette Cairenn Chasdub (= 'met de zwarte haarlokken'); zij was een Saksische prinses, die door zijn vader, koning Eochu Muigmedon (of Eochaid Mugmedón = 'heer der slaven') op een van zijn krijgstochten was buitgemaakt. Zij was slechts een bijvrouw van Eochu, maar toch erkende hij hun kind als net zo'n geschikte kandidaat voor de troonopvolging als de vier zoons die hij had verwekt bij zijn wettige vrouw, Mongfind. In de tijd dat Cairenn in verwachting was, had de koningin haar juist steeds zwaarder werk opgedragen in de hoop dat die zwangerschap zou uitlopen op een miskraam. Niall werd geboren in het open veld. Hoewel moeders hun kind gewoonlijk meteen na de geboorte trots omhooghielden, durfde Cairenn dat niet te doen, uit vrees dat men het haar zou afpakken en doden. Het werd opgevoed door de dichter Torna.

Toen Niall een jongeman geworden was, verbood hij zijn moeder nog slafelijke arbeid te verrichten en hulde haar in een purperen gewaad, waarmee hij aanduidde dat zij van koninklijke bloede was.

Mongfind besefte dat Niall een geduchte kandidaat werd voor de troon; zij zag liever een van haar vier zoons als troonopvolger en schreef een proef uit om te zien welke van de vijf jongens de beste was. Zij stuurde ze alle vijf naar een wijze smid, Sithchean geheten. Die stak zijn hele smidse in brand om te zien wat ze uit de inboedel het eerste zouden redden. Niall bracht het aambeeld in veiligheid en werd zo de winnaar van deze test.

Nu alle vier haar zoons het onderspit hadden moeten delven, was Mongfind nog jaloers. Zij wilde een tweede proef. Daarop stuurde Sithchean ze alle vijf het woud in met de bedoeling dat zij zichzelf op eigen kracht in leven zouden houden. Maar nergens was er water te vinden in dat woud. Uiteindelijk kwamen ze bij een bron terecht die door een ouwe heks werd bewaakt. Zij wilde alleen maar water geven aan degene die haar hartstochtelijk durfde te kussen. Alleen Niall bleek daartoe de moed te hebben, en op hetzelfde moment veranderde zij in een beeldschone prinses. Zij heette 'Heerschappij over Ierland' en gaf zichzelf aan Niall.

Eenmaal aan de macht ondernam hij talrijke strooptochten naar Engeland en het vasteland van Europa. De ene onderneming was al overmoediger en doldriester dan de andere. Hij haatte het christendom, dat toen juist zijn intrede deed op Ierland. Dat blijkt althans uit een bewering van de zoon, die hem als koning opvolgde, Loégaire: zijn vader had hem altijd categorisch verboden zich met deze nieuwe godsdienst in te laten.

*

In de jaren 80 en 90 van de 20e eeuw kreeg **Nigel** bekendheid door de autocoureur Nigel Mansell.